

A bűncselekmények áldozatainak jogai

Akkor válik bűncselekmény sértettjévé (illetve áldozatává), amikor a bűncselekménnyel megsértették vagy veszélyeztették személyes vagy vagyoni jogait, ami miatt kárt szenvedett el, beleértve a fizikai, lelki vagy érzelmi következményeket, vagy gazdasági veszteség érte. Amikor a bűncselekmény közvetlen következménye a személy halála, sértettnek minősül annak házastársa is, illetve az a személy, akivel élettársi közösségben élt, egyenes ági vér szerinti rokona, örökbefogadottja, vagy örökbefogadója, fiú-és lánytestvérei, valamint azok a személyek, akiket eltartott illetve köteles volt eltartani.

A Büntetőeljárásról szóló törvénnyel összhangban bejelentheti a bűncselekményt illetve feljelentést tehet az államügyésznek, vagy a rendőrségen is, ahol kötelesek azt elfogadni és elküldeni az illetékes államügyésznek.

Ha úgy dönt, hogy a feljelentést a rendőrségen teszi meg, ezt az alábbiak szerint teheti meg:

- személyesen bármikor, bármely rendőrőrsön vagy rendőrségi osztályon, ahol a munka vagy az ügyelet szabályszerűen szervezett és naponta 24 órán keresztül tart (a rendőr jegyzőkönyvet készít a szóbeli feljelentésről, melyet ön és a rendőr is aláír),
- telefonon, a 113-as számon, vagy más rendőrségi részlegek telefonszámain, melyek a Telekom Szlovénia nyilvánosan közzétett telefonkönyvében és a rendőrség honlapján állnak rendelkezésre (a rendőr a bejelentést bejegyzi a szóbeli feljelentésről készített hivatalos feljegyzésbe, melyet a rendőr állít össze és ír alá),
- írásban (az ön kérelmére kiállítják az igazolást, hogy a rendőrségen feljelentést tett),
- e-mailon vagy az eUprava honlapon keresztül.

Szóbeli feljelentéskor a rendőrök kötelesek önt figyelmeztetni a hamis vád következményeire, és pedig, hogy a hamis vád bűncselekmény, amiért a tettes hivatali kötelességből eljárva üldözendő. A feljelentés beérkezését követően a rendőröknek meg kell ítélniük, hogy fennáll-e a gyanú, hogy a bűncselekmény el volt követve és megtenni minden szükséges intézkedést, hogy felkutassák a bűncselekmény elkövetőjét, hogy az elkövető vagy a résztvevő ne rejtőzzön el vagy ne meneküljön el, hogy felderítsék és levédjék a bűncselekmény nyomait és tárgyait, amelyek bizonyítékok lehetnek, és hogy a rendőrségi vizsgálatban össze legyenek gyűjtve mindazok az értesítések, amelyek hasznosak lehetnek a büntetőeljárás sikeres lefolytatásánál.

A védelem iránti különleges szükségesség meglétének megállapítása miatt a rendőr az első kapcsolatkor az ön veszélyeztettsége mértékének megállapítása céljából feltesz néhány kérdést, melyek fontosak az ön biztonságának biztosítása érdekében tett további intézkedés miatt. A rendőr beszerezheti az illetékes szociális munkaközpont véleményét is.

A rendőrség az ön feljelentése alapján összegyűjti az értesítéseket és bizonyítékokat, melyek fontosak a büntetőeljárás lefolytatásához. Az államügyész esetleges iránymutatása és utasítása alapján összeállítja a bűnvádi feljelentést, amelyhez csatolja az esetleges tárgyakat, ábrákat, fényképeket, jelentéseket, az elvégzett tevékenységekről szóló feljegyzéseket; hivatalos feljegyzéseket, nyilatkozatokat és más anyagot, amely hasznos lehet a büntetőeljárás sikeres lefolytatásához. Mindezt továbbítani fogja az államügyésznek, aki dönteni fog a további eljárásról.

Az államügyész a bűnvádi feljelentést elutasíthatja, kérelmezheti annak kiegészítését, az ön hozzájárulásával bizonyos esetekben elhalaszthatja a bűnüldözést, illetve az ügytől eláll az egyezség

miatt (az elkövetőnek ezután vagy társadalmilag hasznos munkát kell végeznie vagy másképpen kell csökkentenie vagy eltávolítania a bűncselekmény káros következményeit; amennyiben ezt megteszi, a vádindítvány elutasításra kerül). Az államügyész egyébként a vádiratot közvetlenül is benyújthatja a bírósághoz, vagy pedig kérelmezheti bizonyos vizsgálati cselekmények vagy vizsgálatok elvégzését, amelyeket a nyomozási bíró vezet. Az államügyész a vizsgálat befejezését követően dönt az eljárás folytatásáról (elállhat a bűnüldözéstől vagy pedig benyújtja a vádiratot). A bíróság az ítékezés alatt végrehajtja az összegyűjtött bizonyítékokat és dönt az elkövető bűnösségéről. Amennyiben bűnösnek ismerik el, a bíróság megfelelően megbünteti.

A BŰNCSELEKMÉNYEK ÁLDOZATAINAK JOGAI:

- **a különösen gondos és körültekintő bánásmódhoz, amennyiben ez az ön sérülékenysége miatt szükséges, mint például az életkor, egészség, elesettség, vagy más hasonló körülmény miatt (Be. 18.a §)**

Ez kötelezi az eljárás összes résztvevőjét (rendőrséget, államügyészséget, bíróságot, szakértőket bírósági és más tolmácsokat és közvetítőket).

- **a saját nyelvhasználathoz illetve az ön által értett nyelvhasználathoz (Be. 8. §)**
  - ki lesz oktatta ezen jogról, lemondhat róla, ha ismeri az eljárás nyelvét,
  - a bírósági eljárás során joga van:
    - annak szóbeli tolmácsolásához, ami elhangzik, valamint
    - kifejezett kérelmére az ön jogai szempontjából lényeges dokumentumok lefordításához,
  - a fellebbezés is rendelkezésére áll:
    - a nem megfelelő tolmácsolás vagy fordítás miatt,
    - ha a tolmácsolás vagy fordítás nincs biztosítva az összes esetben, amikor biztosítva kellene lennie.
- **a bizalmas személy jelenlétére, akit saját maga választhat az illetékes hatósági szervvel való első kapcsolatkor (Be. 65/4 §)**
  - a bizalmas személy végigkísérheti önt a teljes eljárás alatt és támogatást nyújthat önnek,
  - a bizalmas személy nem meghatalmazott, aki érvényesítené az ön érdekeit a büntetőeljárásban (aki tehát ügyvédként tevékenykedne),
  - a bizalmas személy végigkísérheti önt, ha ezt megköveteli a bűncselekmény jellege és súlya, az ön személyes körülményei vagy az ön veszélyeztetettségi foka,
  - a bizalmas személy elutasítható, amennyiben ez ellentétes lenne az eljárás érdekeivel vagy az ön javát szolgáló érdekekkel (a bizalmas személy tehát nem lehet olyan személy, aki árthatna önnek, vagy aki egyébként az eljárás résztvevője).
- **az eljárás alatt a meghatalmazott képviselheti önt, aki ügyvéd is lehet; amennyiben meghatározott bűncselekmények fiatakorú sértettje, a bíróság fogja önnek kijelölni a meghatalmazottat, amennyiben előtte nem fogja saját maga kiválasztani (Be. 65. §)**

Olyan büntetőeljárásban, amely nemi erkölcs elleni bűncselekmények, házasság, család és gyermekek elleni bűncselekmények, leigázásba kényszerítés bűncselekmények és emberkereskedelem bűncselekmények miatt folyik, amennyiben fiatakorú, a büntetőeljárás kezdetétől fogva meghatalmazottja kell hogy legyen, aki gondoskodik az ön jogairól, különösképpen az ön integritása védelméről kihallgatásakor és vagyoni jogi igénylése érvényesítésekor. Amennyiben az előbb felsorolt bűncselekmények fiatakorú sértettje, meghatalmazottja kell hogy legyen akkor is, amikor a büntetőeljárást megelőző eljárásban kerül kihallgatásra. Amennyiben még nem lesz meg, a bíróság hivatali kötelességből eljárva fogja kijelölni az ügyvédek közül.

- **jogosult az ingyenes egészségügyi, pszichológiai ellátásra és más segítségre és támogatásra, melyeket a szociális munkaközpontok és más szervezetek nyújtanak (Be. (65/1/1 §, ZSV 14.a § és ZPND 15, 16 és 17 §)**

Az egészségügyi szolgáltatásokon kívül, melyet az egészségügyi közszolgáltatási rendszer biztosít, bűncselekmény áldozataként lehetősége van szakmai támogatásra és szaktanácsadásra az illetékes szociális munkaközpontban. Bizonyos esetekben a civil szervezetek is segítséget nyújthatnak.

Függetlenül attól, hogy bejelenti-e a bűncselekményt, önnek, mint bűncselekmény áldozatának, amellyel önnek közvetlenül bármilyen kárt okoztak, a szociális biztonságot szabályozó törvény szerint joga van a bűncselekmény áldozatainak nyújtott támogatásra, amely magába foglalja a szakmai támogatást és szaktanácsadást (a szociális munkaközpontok hajtják végre). Ez lehetővé teszi önnek a megfelelő pszichológiai, szociális és pénzügyi helyzetének javítását, mely az elkövetett bűncselekmény miatt keletkezett.

- **jogában áll, hogy ismeretese legyenek ön előtt a segítségnyújtási lehetőségek és a Családon belüli erőszak megelőzéséről szóló törvény szerinti intézkedések (Be. 65.a/1/2 § és ZPND, 7, 15-17, 18-22, 25-28 §)**

Erőszak kirobbanásakor bűncselekmény áldozataként lehetősége van a válságközpontba való menekülésre, ahol szakmai segítséget és szállást nyújtanak önnek. Ha a válságközpontban való elhelyezés lejárta után még szüksége van elszállásolási támogatásra, elmehet a biztonságos házba vagy a menedékhelyre. Joga van az ingyenes jogsegélyhez és a kísézőre, aki elkíséri az eljárások során, segítséget nyújt integritása védelméhez és a megoldások kereséséhez, és pszichoszociális támogatást nyújt. Amennyiben szükségessé válik, a rendőrség vagy a bíróság az erőszak elkövetőjének megtilthatja a helyhez vagy a személyhez való közeledést. A bíróság az áldozat indítványára megtilthatja a közös lakásba való belépést, és azt szükség szerint kizárólag csak az áldozatnak engedi át használatra.

- **joga van a nem kívánt kapcsolat megakadályozásához, amely az elkövetővel lenne, kivéve amennyiben ez a kapcsolat feltétlenül szükséges a büntetőeljárás megelőző eljáráshoz vagy a büntetőeljáráshoz (Be. 65/5 §)**

A büntetőeljárás keretében különböző szervezési intézkedések is lehetségesek, pl. idézés a gyanúsítottal való kihallgatásra különböző órákban stb.

- **hogy saját személyes biztonsága biztosítása érdekében tájékoztatva legyen a gyanúsított elbocsátásáról illetve elmeneküléséről, illetve a vádlott előzetes letartóztatásból vagy háziőrizetből való elbocsátásáról illetve elmeneküléséről (Be. 65.a/4 §)**

- bármikor kérhet tájékoztatást,
- a tájékoztatást el lehet utasítani, ha az elkövető emiatt veszélyeztetve lenne,
- az elkövető háziőrizetből való elmeneküléséről a rendőrség vagy a bíróság fogja önt értesíteni,
- az elkövető háziőrizetből való elbocsátásáról a bíróság fogja önt értesíteni,
- az elkövető előzetes letartóztatásból való elbocsátásáról illetve elmeneküléséről az a büntetésvégrehajtó intézet fogja önt értesíteni, ahol előzetes előzetes letartóztatását töltötte.

- **kérelmezheti az elítélt kijárásáról, elbocsátásáról vagy elmeneküléséről szóló értesítést a Büntetésvégrehajtásról szóló törvény szerint (ZIKS-1 30.b §)**

- az elítélt, a kiskorú, vagy olyan személy kijárásáról, elbocsátásáról vagy elmeneküléséről szóló tájékoztatás iránti kérelmet, aki kötelező pszichiátriai gyógykezelés végrehajtásában és biztonsági őrizetben részesül az egészségügyi intézményben, a Szlovén Köztársaság

- Büntetés-végrehajtási Intézet Főigazgatóságához nyújthatja be/Generalni urad Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, Beethovnova ulica 3, 1000 Ljubljana;
- ha az előzetes letartóztatásban lévő személy elbocsátásáról vagy elmeneküléséről szóló tájékoztatás iránti kérelmet már a büntetőeljárást megelőző eljárásban nyújtotta be és a kérelmet nem vonta vissza, vagy nem módosította, úgy kell értelmezni, hogy benyújtotta a kérelmet, hogy az az intézet, amelyben az elítélt büntetését tölti, vagy biztonsági intézkedés elrendelése miatt van őrizetben, értesítse az elítélt, a fiatakorú vagy kötelező pszichiátri gyógykezelésben részesülő kijárásáról, elbocsátásáról vagy elmeneküléséről;
  - ha nem nyújtotta be a tájékoztatás iránti kérelmet, a bíróság az elítélt börtönbüntetéséke letöltése kezdetétől, a személy nevelési vagy biztonsági intézkedéséről fogatosított intézkedés kezdetétől számított nyolc napon belül értesíti önt;
  - a büntetés-végrehajtási intézet, ahol az elítélt börtönbüntetését tölti, vagy a javítóintézet, ahol a fiatakorú az intézkedéssel elrendelt büntetését tölti, erre felhívja az elítélt vagy a fiatakorú kijárása, elbocsátása vagy elmenekülése módjáról és terjedelméről való tájékoztatásról szóló megállapodás megkötésére. Azon személy kijárásáról, elbocsátásáról vagy elmeneküléséről, akivel szemben kötelező pszichiátri gyógykezelés végrehajtása és biztonsági őrizet van fogatosítva, az az egészségügyi intézet fogja tájékoztatni, ahol a személy a biztonsági intézkedések fogatosítása miatt tartózkodik, éspedig a személyre vonatkozó kijárás, elbocsátás vagy elmenekülésre vonatkozó tájékoztatás módjáról és terjedelméről való előzetesen megállapodás alapján.
  - Az értesítés elutasítható, ha a bezárt személy veszélyeztetve lehetne a sértett részéről.
- **hogy személyes védelme érdekében jogosult a védő és más intézkedésekhez a Büntetőeljárásról szóló törvény szerint és a Tanúk védelméről szóló törvény szerint (ZZPrič)**
A büntetőeljárásról szóló törvény magába foglal jónéhány biztonsági intézkedést. A rendőrség és az államügyészség felbecsüli az ön veszélyeztetettségét (eközben feltesznek önnek néhany kérdést, amelyekre válaszolhat, ha akar). Ez az értékelés figyelembe lesz véve a védőintézkedések elrendelésekor:
    - a tanú (sértett) meghallgatásáról készített felvétel kötelező a 15 évnél fiatalabb, nemi és hasonló bűncselekmények sértettjeire vonatkozóan; Be. 84/1. §,
    - értesítések összegyűjtése (a rendőrség előtt) ugyanazon személy részéről illetve ugyanazon nemű személy részéről (Be. 148.b §),
    - szakember segítségével történő kihallgatás, ehhez alkalmaztatott helyiségekben (Be. 240/5 és 240/6 §),
    - a tanúk személyes adatainak védelme és műszaki eszközök segítségével való kihallgatása—pl. védőfalak (Be. 240.a §),
    - videokonferencia segítségével való kihallgatás (Be. 244.a/1 §) és
    - a főtárgyaláson a nyilvánosság kizárása (Be. 295. §).

A tanúk védelmét szolgáló törvény alaptörvény, amely súlyos bűncselekmény esetén lehetővé teszi a fontos tanúk védelmét, ha fennáll a saját életüket vagy testi épségüket illetve más veszélyeztetett személyek életét vagy testi épségét veszélyeztető komoly veszély és a védőintézkedések sürgősek a veszély elhárítására. Legtöbbszöt a tanúk a sértettek. Az együttműködés önkéntes, az intézkedések pedig magukba foglalják a dokumentumok alkalmaztatását, az identitás megváltoztatását, eköltöztetést stb.

- **hogy a Be 65.§ ötödik bekezdésében és a Be. 240. § hatodik bekezdésében foglalt jogokat a szakértőnek is figyelembe kell vennie, amikor megvizsgálja önt, illetve amikor elbeszélget önnel a szakértői vélemény elkészítése miatt (Be. 264. és 264.a §)**

- csak akkor vizsgálhatja meg önt, ha erre feltétlenül szükség van, munkáját egyébként az orvosi dokumentáció, vagy más, aktában lévő adatok alapján végzi el,
  - vizsgálatkor tiszteletben kell tartania az ön testi és lelki integritását,
  - a szakértővel való elbeszélgetéskor csak az a személy lehet önnel, akiben megbízik,
  - a szakértővel való elbeszélgetés külön erre a célra kialakított helyiségekben történhet (u.i. biztonságos szobákban).
- **a bűncselekmény bejelentésekor jogosult az igazoláshoz illetve a bűncselekmény bejelentéséről szóló jegyzőkönyv egy példányához (Be. 147.a §)**
    - az igazolás tartalmazza az ügyiratszámot, a feljelentés megtételének idejét és helyét, az ön személyi nevét, a születési dátumot: év, hó, nap, SZEMÉLYI SZÁMOT, az ön lakcímét vagy állandó lakóhelyét, esetlegesen más kapcsolattartó adatokat, a bűncselekmény feltüntetését, és ha ismeretes, még a bűncselekmény elkövetése idejére és helyére és bármely kárra vonatkozó adatot, amely a bűncselekménnyel keletkezne, feltüntetve, hogy a feljelentő a sértett,
    - az igazolásban figyelmeztetve lesz lakcíme vagy lakóhelye minden egyes megváltoztatására vonatkozó tájékoztatási kötelezettségre (66.§) és a bűnüldözés átvétele iránti jogra (60., 62. és 433. §),
    - ha nem beszéli, illetve nem érti a hivatalos használatban lévő nyelvet, a feljelentéskor olyan személy nyelvi segítségében lesz része, aki a hivatalos nyelvhasználaton kívül érti és beszéli az ön által értett és beszélt nyelvet,
    - az ön kérelmére biztosítva lesz a benyújtott vádirat írásbeli igazolásáról készített ingyenes fordítás, olyan nyelvre, amelyet ön megért.
  - **hogyan tájékoztatva legyen ügye lefolyásáról és a büntetőeljárás megelőző eljárásban illetve a büntetőeljárásban való szerepéről (Be. 65.a/3 §)**
    - a rendőrség honlapján az applikáción keresztül figyelemmel kísérheti, hogy mely fázisban van a büntetőeljárás megelőző eljárás. Az applikáció használatához be kell írni a családi- és utónevet, SZEMÉLYI SZÁMOT, e-mail-t és bűncselekmény bejelentésének pontos dátumát
(https://www.policija.si/apps/obvescanje_oskodovancev/form.php)
    - a kérdéseket az ügy intézése fázisában elküldheti az illetékes államügyészre vagy bíróságra,
    - kérelmezheti, hogy a bíróság küldje el jogerős ítéletet (tehát azt az ítéletet, amely fellebbezéssel már nem támadható),
    - a nem jogerős ítéletet akkor fogja megkapni, ha joga lesz a fellebbezéshez, vagy ha az elítélt felfüggesztett büntetést kap biztonsági felügyelettel és meghatározott utasítással az öntől való távoltartási tilalomra vonatkozóan, vagy ha elrendelik a távoltartási vagy az áldozattal való kommunikáció biztonsági intézkedést (ebben az esetben megismertetik önnel a felsorolt intézkedéseket és jelezheti az elítélt részéről való esetleges megszegéseket).
  - **hogyan ismeretesek legyenek ön előtt az illetékes hatóság kapcsolattartó személyének adatai, akivel kommunikálhat saját ügyéről (Be.65.a/1/8 §)**
    - ez először rendőrségi személy lesz, később pedig az államügyészre illetve bíróságon lévő személy.
  - **hogyan a büntetőeljárásban figyelmeztethet a tényekre és bizonyítékokat javasolhat, betekinthez az iratokba és lefénymásolhatja őket (Be. 59.§)**

- a bírósági vizsgálat során jogában áll figyelmeztetni az összes tényre és bizonyítékokat javasolni, amelyek fontosak annak érdekében, hogy megállapítsák a bűncselekményt, felderítsék a bűncselekmény elkövetőjét és megállapítsák a vagyoni jogi igénylést,
  - a főtárgyaláson jogában áll bizonyítékokat javasolni, a vádlottnak, tanúknak és szakértőknek kérdéseket feltenni, megjegyzéseket tenni és magyarázatot fűzni vallomásukhoz, valamint más nyilatkozatot tenni és más javaslatot tenni.
  - jogában áll betekinteni az iratokba és azokat kiírni és megtekinteni a bizonyíték tárgyait. Ezt a jogot megvonhatják öntől, amíg nem lesz tanúként kihallgatva.
- **hogyan jogában áll véleményt nyilvánítani a bűncselekményre vonatkozó vádirat tervezett elutasításáról, amely bűncselekményre a törvény nyolc évnél tovább terjedő börtönbüntetést ír elő (Be. 161/4 §)**

Az államügyésznek írásban kell önt értesítenie arról a szándékáról, hogy elutasítja a bűnvádat és fel kell sorolnia ilyen jellegű döntésének lényeges indokait és lehetővé tenni önnek, hogy 15 napon belül írásban foglaljon állást és hogy benyújtsa az esetleges kiegészítő adatokat és bizonyítékokat a megalapozott gyanúra vonatkozóan, hogy a gyanúsított elkövette a bűncselekményt. Véleményét, az adatokat és a bizonyítékokat továbbítsa az államügyésznek és az illetékes körzeti államügyészség vezetőjének.

- **hogyan jogában áll átvenni a bűnüldözést amennyiben az államügyész nem indítja el, vagy nem emel vádat (Be. 45/4, 60 és 63/2 §)**
  - az államügyésznek értesítenie kell önt döntéséről és kioktatni, hogy a bűnüldözést saját maga is elkezdheti, így jár el a bíróság is, ha az államügyész elállt a bűnüldözéstől,
  - a bűnüldözést az értesítés számított 30 napon belül kezdheti el illetve folytathatja,
  - ha nem volt értesítve, a határidő attól a naptól folyik, amikor tudomást szerzett a vádirat elutasításáról illetve a bűnüldözéstől való elállásról,
  - mint sértettnek és mint vádlónak ugyanolyan jogai vannak, mint az államügyésznek, kivéve azokat, amelyekkel az államügyész, mint állami szerv van feljogosítva,
  - az államügyésznek jogában áll, hogy a főtárgyalás végéig saját maga vegye át öntől a bűnüldözést és a vádirat képviselését.
- **hogyan benyújthatja a vagyoni jogi követelés érvényesítésére tett indítványt, ha ezzel nem húzódna el nagyon a büntetőeljárás (Be. 100-111. §), egyébként pedig kártérítési követelést is benyújthat**
  - A vagyoni jogi követelés a kár megtérítésére, a tárgyak visszaszolgáltatására, vagy meghatározott jogügylet érvénytelenítésére vonatkozhat.
  - Annál a hatósági szervnél kell benyújtania, akinél a bűnvádi fejelentést kell benyújtani (államügyészségnél), vagy annál a bíróságnál, ahol az eljárás folyik.
  - A kérelmet határozottan kell megjelölni és be kell nyújtani a bizonyítékokat.
  - A bíróság a marasztaló ítéletben teljes egészében megítélheti önnek a vagyoni jogi igénylést; részben ítélni meg, a fennmaradót pedig polgári peres eljárásra utalja.
  - Ha a büntetőeljárás adatai nem adnak megbízható alapot sem a teljes sem a részleges megítélésre, a bíróság a teljes vagyoni jogi igénylést, polgári peres eljárásra utalja.
  - Felmentő vagy elutasító ítélet esetén vagy az eljárás határozattal való megszüntetése illetve a vádirat elutasítása esetén a bíróság olyan utasítást ad, hogy vagyoni jogi igénylését peres úton érvényesítheti.
  - Ha a vagyoni jogi igényléskor tárgyak visszaszolgáltatásáról van szó és a bíróság megállapítja, hogy azok önt illetik meg és az a vádlottnál, vagy a bűncselekmény más elkövetőjénél van, akinek ezt megőrzésre adták át, ezt a dolgot odaadják önnek.

- Ha a vagyoni jogi igénylés bizonyos jogi ügylet érvénytelenítésére vonatkozik és a bíróság felismeri, hogy az megalapozott, az ítéletben kihirdeti, hogy ez a jogi ügylet teljes egészében vagy részben az ebből fakadó következményekkel kerül hatálytalanításra úgy, hogy azok nem avatkoznak be mások jogaiba.

- **hogyan jogosult lehet az ingyenes jogi segítségre (BPP) az Ingyenes jogsegélyről szóló törvény szerint (ZBPP)**

A BPP-t szabályozó törvény különbséget tesz a rendes, rendkívüli, sürgős és rendkívüli BPP között. A rendes BPP odaítéléséhez bizonyos pénzügyi kritériumok és tartalmi feltételek vannak meghatározva.

Pénzügyi kritériumok:

- ha pénzügyi helyzetére való tekintettel és családja pénzügyi helyzetére való tekintettel saját szociális helyzete és családja szociális helyzetének kárára nem bírná el a bírósági eljárás költségeit, illetve a jogsegélynyújtás költségeit

Tartalmi feltételek:

- Az ügy nyilvánvalóan nem ésszerűtlen, kiderül belőle, hogy valószínűleg esélye van a sikeres kilátásra.
  - Az ügynek fontosnak kell lennie az ön szociális-gazdasági helyzete szempontjából, illetve várható kimenetele önnek és családja számára létfontosságú.
  - A rendkívüli BPP a szociális juttatásban részesülőknek kerül odaítélésre, akiknek teljesíteniük kell a tartalmi feltételeket, nem pedig a pénzügyi feltételeket. A többi rendkívüli, sürgős és rendkívüli BPP feltétel a ZBPP-ben van meghatározva.
  - Bővebb információ: http://www.sodisce.si/sodni_postopki/brezplacna_pravna_pomoc/
- **hogyan tudomása van az erőszakos szándékos bűncselekmények áldozatainak kártérítési jogérvényesítése módjáról és feltételeiről a Bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről szóló törvény értelmében (ZOZKD)**

- A kártérítés érvényesítésének feltétele, hogy úgy az áldozat, mint hozzátartozója az SZK állampolgára, vagy más EU tagállam állampolgára legyen.
- Amennyiben erőszakos szándékos cselekedet áldozata (különösen az emberi élet és testi épség, valamint nemi integritás elleni bűncselekmények), a ZOZKD szerint az államtól kártérítést érvényesíthet. A kártérítést bizonyos feltételekkel az áldozat hozzátartozójaként is érvényesítheti, aki a bűncselekményben életét veszítette.
- Abban az esetben, amikor az erőszakos szándékos cselekedet elkövetője ismeretlen, vagy nem üldözhető (mert pl. elhalálozott), önnek (mint áldozatnak vagy hozzátartozónak) nem kell megelőzően a kártérítést érvényesítenie a cselekedet elkövetőjétől, éppúgy sajátos helyzetben van, ha a bűncselekmény elkövetésekor még gyerek (18-évnél fiatalabb), családi erőszak sértettje, rokkant, vagy külföldi volt (más EU-tagállam állampolgára). A kártérítési kérelem benyújtásának határideje ezekben az esetekben a bűncselekmény elkövetésétől számított 6 hónap.
- Egyéb esetekben először a bűncselekmény elkövetőjétől kell érvényesíteni a kártérítést. Amennyiben a végrehajtás nem eredményes (vagy egyáltalán nem lehetséges), a kártérítés erre a ZOZKD szerint az államtól igényelhető. Ilyen esetekben a kártérítés érvényesítésének határideje az eredménytelenség végrehajására (képtelenségére) vonatkozó adatok beérkezésétől számított 3 hónap (pl. a végrehajtás megszüntetéséről szóló határozat beérkezésétől, az elkövető vagyoni helyzetére vonatkozó tudakozódásra érkezett válaszoktól stb.)
- A kártérítési kérelmet az Igazságügyi Minisztériumhoz kell benyújtani az előírt formanyomtatványon

- Bővebb információ: http://mp.arhiv-spletisc.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_kaznovalno_pravo_in_clovekove_pra_vice/sektor_za_popravo_kvivic_in_podpora_zrtvam_kaznivih_dejanj/odskodnine_zrtva_m_kaznivih_dejanj/index.html
- **hogy jogosult a büntetőeljárással kapcsolatos költségek megfizetésére és visszatérítésére (Be. 92., 96/4 és 97. §)**
  - a büntetőeljárás költségei közé tartoznak az ön személyes kiadásai is, melyek szükségesek és az ön törvényes képviselőjének szükséges kiadásai, valamint az ön meghatalmazottjának díjai és szükséges kiadásai,
  - a bíróság az eljárás végén fog dönteni a büntetőeljárás költségeinek megfizetéséről; ha elmarasztaló ítéletet bocsát ki, a költségeket az elítélt fogja megfizetni.,
  - a meghatalmazott jutalmát és szükséges kiadásait ön fizeti meg, kivéve, ha a meghatalmazottat a bíróság rendeli ki hivatali kötelességből (ebben az esetben először az állam fogja megfizetni, később pedig az elítélt),
  - az a meghatalmazott, aki nem ügyvéd, hanem ügyvédjelölt, nem jogosult a díjazásra, hanem csak a szükséges kiadások visszatérítésére,
  - bizonyos bűncselekmények indítványra kerülnek üldözésre, ami azt jelenti, hogy ön javasolja a bűnüldözést (pl. bűnvádi feljelentés benyújtásával), de maga a bűnüldözést még mindig az államügyész vezeti. Ha az ilyen bűncselekményeknél a főtárgyalás megkezdése után visszavonja a bűnüldözésre tett indítványt, meg kell fizetnie a büntetőeljárás költségeit, kivéve, ha a vádlott kijelenti, hogy azokat ő saját maga fogja megfizetni.
- **hogy jogában áll fellebbezni az ítélettel szemben (Be. 367/4 §)**

Fellebbezéssel élhet az elutasító és a felmentő ítélettel szemben, a marasztaló ítélettel szemben pedig csak a végzés vagyoni jogi igénylésére, a jogerős ítélet közzétételére és a költségekről szóló határozatra való tekintettel. Amennyiben az államügyész a bűnüldözést öntől, mint sértettől vette át, fellebbezhet az összes ok miatt, amelyekből az ítélet megtagadható.

Az áldozatoknak a civil szervezetek is támogatást nyújtanak:

- Društvo SOS telefon / SOS telefon Egyesület (<http://www.drustvo-sos.si/>)
- Društvo za nenasilno komunikacijo / Erőszakmentes kommunikáció Egyesület (<https://www.drustvo-dnk.si/>)
- Društvo Ženska svetovalnica / Nők Tanácsadó Egyesülete (<http://www.drustvo-zenska-svetovalnica.si/>)
- Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi / Kulcs – emberkereskedelem elleni küzdelem központja (<http://www.drustvo-kljuc.si/>)
Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj – Beli obroč Slovenije / Bűncselekmények áldozatának segítséget nyújtó Egyesület – Szlovénia fehér gyűrűje (<http://www.beliobroc.si/>)
- Združenje za MOČ / ERŐ Társulás (<http://spolna-zloraba.si/>)

Az erőszak áldozatainak való segítségnyújtási formákról részletesebben a szociális védőhálózati programok, fogyatékkal élő programok és családtámogatási programok kiadványaiban tájékozódhat: (http://mddsz.arhiv-spletisc.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/socialnovarstveni_programi/).

Jogalapok (linkek):

- Zakon o kazenskem postopku (ZKP) / Büntetőeljárásról szóló törvény:
<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO362>
- Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1) / A büntetőjogi szankciók végrehajtásáról szóló törvény: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1223>
- Zakon o preprečevanju nasilja v družini (ZPND) / Családon belüli erőszak megelőzéséről szóló törvény: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5084>
- Zakon o zaščiti prič (ZZPrič) / A tanú védelméről szóló törvény:
<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4265>
- Zakon o brezplačni pravni pomoči (ZBPP) / Az ingyenes jogsegélyről szóló törvény:
<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1265>
- Zakon o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD) / A bűncselekmények áldozatai kártérítéséről szóló törvény: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4264>
- Zakon o socialnem varstvu (ZSV) / A szociális védelemről szóló törvény:
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO869>